

STORTINGET

Innst. 166 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra Stortingets presidentskap

Innstilling fra Stortingets presidentskap om valg til Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget)

Til Stortinget

Bakgrunn

Etter lov 3. februar 1995 nr. 7 om kontroll med etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-kontrollloven) § 1 velger Stortinget et utvalg til å kontrollere EOS-tjenestene som utføres av den offentlige forvaltning eller i dens regi. Utvalget skal ha syv medlemmer, medregnet leder og nestleder, som velges for en periode på inntil fire år. Medlemmene kan kun gjenvelges én gang, og maksimal samlet funksjonstid er åtte år. Det bør unngås at flere enn fire medlemmer skiftes ut samtidig. Medlemmene, inkludert leder og nestleder, velges etter innstilling fra Stortingets presidentskap. Personer som tidligere har virket i tjenestene, kan ikke velges som utvalgsmedlemmer.

EOS-utvalget har følgende sammensetning:

- Astri Aas-Hansen, leder, valgt til 30. juni 2027
- Kristin Krohn Devold, nestleder, valgt til 30. juni 2025
- Erling Johannes Husabø, valgt til 30. juni 2027
- Hege Solbakken, valgt til 30. juni 2027
- Åsa Elvik, valgt til 30. juni 2027
- Jan Arild Ellingsen, valgt til 30. juni 2025
- Olav Lysne, valgt til 30. juni 2025

Som det fremgår ovenfor, utløper valgperioden for tre av utvalgets medlemmer, inkludert nestleder,

30. juni 2025. Samtlige av disse har bare vært valgt én gang for fire år og kan derfor gjenoppnevnes for inntil ytterligere fire år, jf. EOS-kontrollloven § 3 første ledd.

Utvalgets leder, Astri Aas-Hansen, ble utnevnt som statsråd i Justis- og beredskapsdepartementet 4. februar 2025. Hun har på denne bakgrunn trådt ut av vervet, og nåværende nestleder fungerer inntil videre som leder. I tillegg har medlemmet Erling Johannes Husabø, som er oppnevnt som medlem med juridisk kompetanse, meddelt at han ønsker å trekke seg med virkning fra 1. juli 2025.

Gjenoppnevning av nestleder og medlemmer

Presidentskapet foreslår at Kristin Krohn Devold gjenoppnevnes som nestleder av EOS-utvalget for ytterligere fire år, og at Jan Arild Ellingsen og Olav Lysne gjenoppnevnes som medlemmer av EOS-utvalget for ytterligere fire år.

Oppnevning av nytt medlem

Presidentskapet foreslår at tingrettsdommer Geir Sunde Haugland oppnevnes som nytt medlem med juridisk kompetanse for en periode på fire år. Haugland er født i 1977 og ble cand.jur. i 2003 ved Universitetet i Bergen. Haugland har vært tingrettsdommer i Moss siden 2016 og har tidligere vært utreder i Norges Høyesterett, rådgiver hos Sivilombudsmannen og førstekonsulent i Justis- og politidepartementet. Haugland var sekretær for Metodekontrollutvalget, som avga NOU 2009:15 Skjult informasjon – åpen

kontroll. Utvalget evaluerte lovgivningen om politiets bruk av skjulte tvangsmidler og behandling av informasjon i straffesaker.

Valg av leder

Presidentskapet foreslår Grete Faremo som ny leder for EOS-utvalget.

Faremo er i dag seniorrådgiver i kommunikasjonsbyrået Try. I perioden 2014 til 2022 var hun undergeneralsekretær i FN og leder for FNs kontor for prosjekt tjenester. Faremo var justisminister i periodene 1992 til 1996 og 2011 til 2013. I perioden 2009 til 2011 var hun forsvarsminister. Hun var olje- og energiminister i 1996 og bistandsminister i perioden 1990 til 1992. Faremo var innvalgt som stortingsrepresentant fra 1993 til 1997. I tillegg har Faremo hatt en rekke lederstillinger og styreverv i private virksomheter.

Av hensyn til å opprettholde den etablerte frekvensen for valg av medlemmer til EOS-utvalget, som bidrar til å sikre kontinuitet i utvalget, foreslår presidentskapet at Grete Faremo velges for to år, som sammenfaller med den gjenværende valgperioden for nåværende leder. Hun kan deretter gjenoppnevnes som leder eller medlem for ytterligere fire år.

Presidentskapets tilråding

Presidentskapet viser til ovenstående og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

Som medlemmer av Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste for tidsrommet 1. juli 2025 til 30. juni 2029 velges Kristin Krohn Devold, Jan Arild Ellingsen, Olav Lysne og Geir Sunde Haugland.

II

Som nestleder for Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste for tidsrommet 1. juli 2025 til 30. juni 2029 velges Kristin Krohn Devold.

III

Som leder av Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste med tiltredelse straks og frem til 30. juni 2027 velges Grete Faremo.

Oslo, i Stortingets presidentskap, den 6. mars 2025

Masud Gharakhani

Svein Harberg

Nils T. Bjørke

Morten Wold

Kari Henriksen

Ingrid Fiskaa